

Adviesdocument 479

Project: Adviesdocument plangebied 'Mix' en herziening van de aanbevelingen met betrekking tot plangebieden 'de Vleeshoek' en 'Campinaterrein' in de gemeente Uithoorn

Projectcode: 15450UHVB

Opdrachtgever: Bouwfonds Ontwikkeling BV

Datum: 12 november 2010

ADVIES ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

In 2007 heeft RAAP in opdracht van Bouwfonds Ontwikkeling BV en Vollmer & Partners, twee bureaunonderzoek uitgevoerd voor de plangebieden 'Campinaterrein' en 'de Vleeshoek'. Bouwfonds Ontwikkeling BV heeft RAAP verzocht om de adviezen geformuleerd in de 2 notities, 2161 ('Campinaterrein') en 2188 ('de Vleeshoek') opnieuw tegen het licht te houden en aan te vullen met een bureaunonderzoek voor het plangebied 'Mix'.

Eerder archeologisch bureaunonderzoek voor aangrenzende terreinen

Raap-notitie 2161, plangebied 'Campinaterrein'

Op basis van het bureaunonderzoek voor het plangebied Campinaterrein is geconstateerd dat de volgende archeologische resten aanwezig kunnen zijn: 1) resten van ontwateringsloten waarvan de oorsprong teruggaat op de middeleeuwse ontginningsperiode en 2) resten van bewoning vanaf de tweede helft van de 17e eeuw, toen de lineaire bebouwing van de Vinckebuurtt werd aangelegd tot in het plangebied.

Uit milieukundig bodemonderzoek (KWA Bedrijfsadviseurs BV) is gebleken dat de bovenste meters van het bodemprofiel bestaan uit recente ophogingslagen. De diepte van deze ophogingslaag varieert van minder dan 1 meter -Mv in het noordwesten van het plangebied tot 4 – 5 m –Mv in het oosten van het plangebied. Tevens bleek er in delen van het plangebied op een diepte van gemiddeld 2 m -Mv sprake te zijn van ernstige bodemverontreiniging. Ter plaatse van gestroopte industriële gebouwen kan de bodem als verstoord beschouwd worden.

Het advies luidde: 'omdat de recente ophogingslaag vervuild is, wordt aanbevolen om alle graafwerkzaamheden in het kader van de bodemsanering en in het kader van de nieuwbouw, voor over deze buiten de verstoorde zones bevinden en binnen de zones met historische bebouwing/ontginningsloten onder archeologische begeleiding uit te voeren' (Bekius & Jordanov, 2007).

Raap-notitie 2188, plangebied 'de Vleeshoek'

Op basis van het bureaunonderzoek is voor het plangebieden De Vleeshoek een lage archeologische verwachting geformuleerd voor vindplaatsen uit het Mesolithicum en Neolithicum. Voor het zuidelijke deel van het plangebied geldt een hoge archeologische verwachting voor resten van bewoning (funderingsresten) vanaf de tweede helft van de 17e eeuw. Verder kunnen zich in het plangebied resten van ontwateringsloten bevinden waarvan de oorsprong teruggaat tot de middeleeuwse ontginningsperiode.

Uit milieukundig bodemonderzoek (Cornelissen, BAM Wegen bv - BAM Milieu, 2007, p.39) is gebleken dat de bovenste meters (1 tot 4 meter) van de bodem in het plangebied bestaan uit recente ophogingslagen. De ophogingslaag en de slootdemping op de locatie worden beschouwd als ernstige gevallen van bodemverontreiniging. De verontreiniging heeft een gemiddelde diepte van ca. 2 m -Mv. Het advies voor het archeologische vervolgonderzoek luidde: 'alle graafwerkzaamheden in het kader van de bodemsanering en in het kader van de nieuwbouw, voor zover deze buiten de verstoorde zones liggen en dieper reiken dan de dikte van de recente ophoging (ca. 1 meter), dienen onder archeologische begeleiding te worden uitgevoerd' (Leijnse, 2007).

Voor de plangebieden 'de Vleeshoek' en 'Campinaterrein' is in de eerder genoemde notities onder verwijzing naar de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 3.1) vervolgonderzoek in de vorm van

het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).
 desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) aanmelding van de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dan is voorgenomen bodemingrepen geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevelen. Indien bij de Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek wordt in het plangebied 'Mix' in het kader van de

Aanbevelingen

lage archeologische verwachting.
 de aanwezigheid van historische bebouwing op oude kaarten, bestaat er voor het plangebied 'Mix' een Op basis van de lage archeologische verwachting op het IKAW en het ontbreken van aanwijzingen voor

Archeologische verwachting zone 'Mix'

van de kerk, monumentnummer 35861) bevinden zich buiten het plangebied.
 historisch geografische/architectonische waarden (lijnelement van de Amstelkade en rijksmonument van archeologische waarde (historische dorpskern van Uithoorn, monumentnummer 14546) en met betrekking tot het plangebied geen aanvullende archeologische informatie opgeleverd. Terreinen Het raadplegen van het cultuurhistorische informatiesysteem KICH en de CHW Noord-Holland heeft was als weliland (www.watwaswaar.nl).

de kadastrale minuut) geven aan dat het land ter plaatse van het plangebied hoofdzakelijk in gebruik een strook land van turfwinning gevrijwaard. De Oorspronkelijk Aanwijzende Tafels (OAT, behorend tot vervening van de polder Tamen, vanaf 1792, niet plaatsvond in het plangebied: langs de Amstel werd aan de Amstedijk en het kerktrein zich buiten het plangebied bevinden. Tevens bleek dat de plangebied ligt. Uit het raadplegen van de kadastrale minuut uit ca 1820 blijkt dat de lineaire bebouwing plangebied, werd aangelegd. In 1662 kreeg dit buurschap een eigen kerk, die ten zuiden van het de tweede helft van de 17e eeuw de lineaire bebouwing van de Vinckebuurt, ten westen van het buurschap Tamen – van waaruit in zuidelijke richting het veen is ontgonnen. Aangenomen wordt dat in (Bekius, 2007). De ontginningsbasis was gelegen ten noorden van het plangebied – hieraan lag ook het Het plangebied is gelegen in aan de Amstel ten zuiden van de middeleeuwse veenontginning Tamen

2).
 bestaat uit bosveen of eutroof bosveen of eutroof broekveen (Stiboka 1976: code hVb, grondwatertrap bij het Laagpakket van Wormer met hierop een restant Hollandveen. De bodem in het plangebied Op basis van onderzoek in de omgeving bestaat de bodem in het plangebied uit atzettlingen behorende vindplaatsen bekend uit het plangebied of uit de directe omgeving hiervan.
 Volgens de gegevens uit het ARChologisch Systeem ARCHIS zijn er geen archeologische (RCE) is aan het plangebied een lage kans op het aantreffen van archeologisch waarden toegekend.

Gebiedsgegevens zone 'Mix'

Op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

archeologische begeleiding aanbevelen. De KNA stelt dat 'wanneer als gevolg van fysieke bemerkingen het niet mogelijk is om adequaat vooronderzoek te doen', kan worden gekozen voor vervolgonderzoek in de vorm van archeologische begeleiding (ww.stiboka.nl). Gezien de ernst van de bodemverontreiniging, is adequaat vooronderzoek in het geval van de plangebieden 'de Vleeshoek', 'Campinaterrein' en 'Mix' ernstig belemmerd.

Na herziening wordt aanbevelen om in de plangebieden 'de Vleeshoek' en 'Campinaterrein' aanvullend archeologisch onderzoek te laten verrichten in de op figuur 1. aangegeven zones. Geadviseerd wordt om dit vervolgonderzoek te laten plaatsvinden in de vorm van inventariserend veldonderzoek (IVO) karterende en waarderende fase, bestaande uit proefsleuvenonderzoek. Doel van het proefsleuvenonderzoek is het in voldoende mate bepalen van de aard, omvang, kwalliteit (gaafheid en conservering) en diepte van eventueel aanwezige archeologische resten om tot een waarderstelling te kunnen komen. Een proefsleuvenonderzoek (IVO-P) behoort conform de KNA versie 3.2 plaats te vinden op basis van een Programma van Eisen (PVE). Dit PVE dient voor aanvang van het onderzoek te worden opgesteld door een senior-archeoloog.

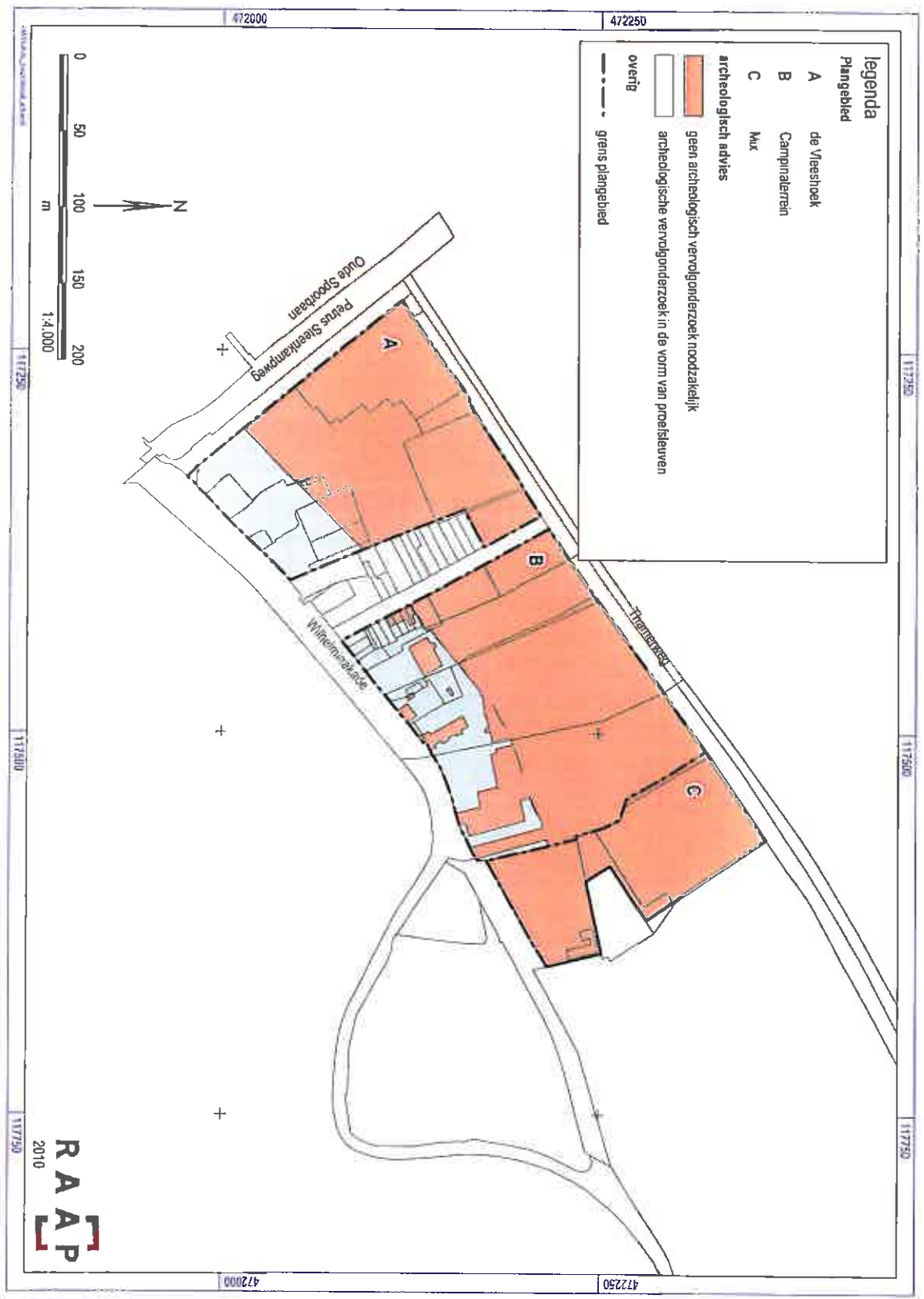
In de argumentatie voor deze herzieningen waren twee aspecten van belang. Ten eerste is gebleken dat plangebied 'de Vleeshoek' reeds is gesaneerd, waardoor het argument van werken in vervulde grond in dit plangebied niet langer opgaat. Ten tweede heeft de opdrachtgever aangenemelijk kunnen maken dat de vervuiling in plangebied 'Campinaterrein' geen onoverkomelijke belemmering hoeft te vormen voor het graven van proefsleuven (mededelingen per telefoon, de heer M. van Gelderen, de datum 10 november 2010). Bij het nemen van maatregelen voor het werken in vervulde grond, dient rekening te worden gehouden dat over het gehele terrein van plangebied 'Campinaterrein' puinbevattende grondlagen kunnen voorkomen. In deze lagen zijn matig tot sterk verhoogde gehalten aan één of enkele zware metalen en licht tot matig verhoogde gehalten polycyclische aromatische koolwaterstoffen en/of minerale olie aanwezig (KAW Bedrijfsadviseurs BV, 2005, p.6).

Bronnen

- BAM Milieu, 2006. Bodemonderzoek Vleeshoek te Lithoorn. *Projectnummer* 2006-109. Hardinxveld-Giessendam.
- Bekus, D. & M.S. Jordanov, 2007. Plangebied Campinaterrein, gemeente Lithoorn; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek. *RAP-notitie* 2161. Amsterdam.
- Cornelissen, 2007. BAM Wegen bv - BAM Milieu, 2007, p.39
- KWA Bedrijfsadviseurs BV, 2001, 2004, 2005. *Rapport nummers 21032400DR01, 230844DR01 en 2209150DR01*.
- Leijnse, K., 2007. Plangebied de Vleeshoek, gemeente Lithoorn; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek met een veldtoets. *RAP-notitie* 2188. Amsterdam.
- Stiboka, 1976. Kaartblad 31, Utrecht West.
- ARCHIS (ARChaeologisch Informatie Systeem, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)) Archeologische Monumentenkaart (AMK) provincie Noord-Holland
- Internet: www.watwaswaar.nl, www.kich.nl, <http://geo.noord-holland.nl/chw/>

R. Klaarenbeek MA, historisch geograaf RAAP West Nederland

12 november 2010

Figuur 1. Advieskaart.